YASAL/ÖZEL İZİN BELGESİ BİLGİ NOTU

Kurumumuza sunulan proje önerileri,

- Kamu/özel kurum ve kuruluşlarından kamuya açık olmayan bilgi, belge vb. verilerin toplanmasını,
- Kamu/özel kurum ve kuruluşlarında proje çalışmalarının bir kısmının (anket, mülakat, odak grup çalışması, deney, uygulama vb.) yürütülmesini,
- İlgili mevzuat kapsamında, herhangi bir tedavi yöntemi veya araçlarının veyahut ruhsat veya izin alınmış olsa dahi ilaç ve terkiplerinin, tıbbi ve biyolojik ürünler, bitkisel ürünler, kozmetik ürünler ve hammaddeleri ile tıbbi cihazların bilimsel araştırma amacıyla insanlar üzerinde kullanılmasını,
- İlgili mevzuatın yetkili kurum ve kuruluşların iznine bağladığı maden, bitki, hayvan, mikroorganizma vb. örneklerinin toplanmasını,
- İlgili mevzuatın tarihi eserler, arkeolojik alanlar, askeri bölgeler vb. alanlar veya korunma altına alınmış yer altı, yer üstü ve su altı alanlarında yürütülecek araştırma/çalışmaları yetkili kurum ve kuruluşların iznine bağladığı faaliyetleri

içeriyorsa ilgili kurum/kuruluş(lar)dan gerekli Yasal/Özel İzin Belgesinin alınması zorunludur.

Kamu kurumları dışındaki kuruluşlardan alınacak belgeler, özel izin belgesi olarak adlandırılmaktadır.

Yasal/Özel İzin Belgesinin aşağıda belirtilen nitelikleri taşıması gerekmektedir:

- Proje yürütücüsünün adına olmalı,
- Belgede yer alan proje başlığı ile proje önerisinde belirtilen proje başlığı aynı olmalı ya da belgedeki başlık daha kapsamlı olmalı,
- Ön koşulsuz olmalı,
- İzin tarihi (sadece verildiği yıl için ve/veya belirli süreyle geçerli olanlar hariç) proje son başvuru tarihi itibarıyla 2 (iki) yılı aşmamış olmalıdır.

Saha çalışması içeren proje önerilerinde izin belgesinin gerekliliğinin belirlenebilmesi için çalışma yapılacak veya veri toplanacak yer/kurum bilgileri ayrıntılı ve net olarak belirtilmelidir.

Proje kapsamında gerekli olması halinde; yukarıda belirtilen nitelikleri taşıyan Yasal/Özel İzin Belgesinin, projenin desteklenmesine karar verildikten sonra ilgili Araştırma Destek Grubu tarafından verilen süre içerisinde Kurumumuza iletilmesi gerekmektedir. Belgenin, belirtilen süre içinde Kurumumuza iletilmemesi halinde projenin yürürlüğe alınması mümkün olamayacaktır.

Kurumumuz, değerlendirmeye alacağı tüm proje önerilerinde, ilgili mevzuat kapsamında işlem yapmakla yükümlüdür. Bu nedenle araştırmacıların, projelendirdikleri çalışmalarının Yasal/Özel İzin Belgesi gerektirip gerektirmediğine karar vermeden önce ilgili mevzuatı dikkatlice okumaları ve karar verilemeyen durumlarda öncelikle ilgili kurumlara başvurmaları önem arz etmektedir.

Araştırmacılarımıza yardımcı olmak amacıyla Kurumumuza başvurusu yapılan proje önerilerinde en sık rastlanan Yasal/Özel İzin Belgesi gerektiren durumlar; bu durumlarda belgenin hangi kurum/kuruluştan alınabileceği ve ilgili mevzuatı içeren bilgiler aşağıda liste halinde sunulmuştur. Yasal/Özel İzin Belgesi gerektiren hususlar bu örneklerle sınırlı değildir; aşağıdaki listede bulunmayan, ancak izin belgesi gerektirebilecek diğer hususlar mevcut olabilir. Bu gibi hususların önceden belirlenerek ilgili Yasal/Özel İzin Belgelerinin temin edilmesi proje yürütücüsünün sorumluluğundadır.

1. Resmi ve/veya Özel Anaokulu, İlköğretim, Ortaöğretim Okullarında öğrenci veya öğretmenlerden veri toplama ve/veya bu okullarda yapılacak deney/uygulama çalışmaları için gereken **İzin Belgesi, Milli Eğitim Bakanlığı, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinden edinilmelidir.**

2. Üniversitelerde öğrenim gören öğrenciler, akademisyenler veya diğer personelden veri toplama ve/veya yapılacak deney/uygulama çalışmaları için gereken **İzin Belgesi, üniversitelerden edinilmelidir (yürütücü ve araştırmacıların görev aldıkları üniversitelerden ayrıca izin alınması gerekli değildir).**

3. Kamu kurum/kuruluşlarından veya çalışanlarından veri toplama ve/veya bu kuruluşlarda yapılacak deney/uygulama çalışmaları için gereken **İzin Belgesi, ilgili bakanlık veya kamu kurumundan edinilmelidir.**

4. Özel kuruluşlara/bankalara ait her türlü ticari, hukuki ve diğer özel veriler ve banka müşterilerine ait her türlü kişisel verilerin temini için gereken **İzin belgesi, özel kuruluş/bankaların her biri veya bu kuruluşların verilerine sahip Ticaret/Sanayi Odaları, Birlikler, SPK, BDDK, TCMB vb. kuruluşlardan edinilmelidir.**

5. Suç ve suçlularla ilgili veri toplama, tutuklu ve/veya hükümlülerden veri toplama ve/veya bu kişilerle yapılacak deney/uygulama çalışmaları için gereken **İzin Belgesi, Adalet Bakanlığı, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü, İl ve İlçe Emniyet Müdürlüklerinden edinilmelidir.**

6. Özel kuruluşlardan veya çalışanlarından veri toplama ve/veya bu kuruluşlarda yapılacak deney/uygulama çalışmaları için gereken **İzin Belgesi, ilgili özel kuruluştan edinilmelidir.**

7. Askeri/Emniyet kapsamına giren bölgelerde yapılacak çalışmalar için gereken **İzin Belgesi, Milli Savunma Bakanlığı/Türk Silahlı Kuvvetleri/İçişleri Bakanlığı vb. edinilmelidir.**

8. Uluslararası düzeyde ülke çıkarlarını veya güvenliğini korumayı gerektiren çalışmalar için gereken **İzin Belgesi, Dışişleri Bakanlığı/İçişleri Bakanlığı/Milli Savunma Bakanlığı'ndan edinilmelidir.**

9. Tapu verileri, nüfus bilgileri vb. kamuya açık ve ulaşılabilir olmayan verilerin kullanımı için gereken **İzin Belgesi, veri sahibi kamu kurumundan edinilmelidir.**

10. Kadastral verilerin ve imar planlarının kullanımı için gereken **İzin Belgesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan edinilmelidir.**

11. "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu"nun
    a) 6. maddesi gereği; tarihi eserler ve mezarlıklar, taşınmaz kültür varlığı örneklerinden olup; tarihi mağaralar, kaya sığınakları, özellik gösteren ağaç ve ağaç toplulukları ile benzerleri ise taşınmaz tabiat varlığı örneklerindendir.
    b) 9. maddesi gereği, Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları çerçevesinde koruma bölge kurullarınca alınan kararlara aykırı olarak, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarında inşai

ve fiziki müdahalede bulunulamaz, bunlar yeniden kullanıma açılamaz veya kullanımları değiştirilemez. Esaslı onarım, inşaat, tesisat, sondaj, kısmen veya tamamen yıkma, yakma, kazı veya benzeri işler inşai ve fiziki müdahale sayılır.

İzin Belgesi, kültür varlıkları için Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan; doğal sit alanları ve tabiat varlıkları için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.

12. "Kültür ve Tabiat Varlıklarıyla İlgili Olarak Yapılacak Araştırma, Sondaj ve Kazılar Hakkında Yönetmelik"in

a) 3. maddesi gereği; "Sondaj ve Kazı", taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının ortaya çıkarılması için bilimsel metodlarla toprak ve su altındaki tabii, tarihi ve arkeolojik alanlarda yapılan çalışmaları ve "Araştırma"; kültür ve tabiatla ilgili herhangi bir meseleyi tahkik, tahlil ve teşhis etmek için müzelerde veya kazı yapmaksızın toprak üstünde, su altında yapılan çalışmaları ifade etmektedir.
b) 11. maddesi gereği; sondaj, kazı ve araştırma ile ilgili her türlü bilimsel yayım hakkı kazı ve araştırma başkanlarına aittir.
c) 12. maddesi gereği; kazı ve araştırma başkanları, Kültür Varlıklarına zarar vermemek ve ticari amaçlarda kullanmamak şartı ile kazı ve araştırmada bulunan Kültür Varlıkları üzerinde mulaj, diapozitif, fotoğraf ve film alma gibi her türlü bilimsel çalışma hakkına sahiptir.
d) 13. maddesi gereği; kazı başkanlarının veya başkanların yetki verdiği şahısların kazıda bulunan ve müzeye teslim edilen Kültür Varlıkları üzerinde yapacakları bilimsel çalışmalarda müze idarelerince gerekli kolaylıklar sağlanır.

İzin Belgesi, yayın hakkının da devredildiği belirtilerek kazı başkanından edinilmelidir.

13. Kültür ve Tabiat Varlıklarıyla İlgili Yapılacak Yüzey Araştırması, Sondaj ve Kazı Çalışmalarının Yürütülmesi Hakkında Yönerge'nin*

a) 3. maddesi gereği; "Yüzey Araştırması" taşınır ve taşınmaz kültür varlıkları ile taşınır tabiat varlıklarının tespit, tahkik, tahlil ve teşhis edilmesi amacıyla kazı yapmaksızın toprak üstünde ve su altında yapılan çalışmaları ifade etmektedir.
b) 9.maddesi (ğ) bendi gereği; Kazı alanındaki taşınmaz kültür varlığı veya kültür varlığı parçalarının, bulundukları yerde korunması esastır. Bu varlıklara ilişkin gerekli kayıt işlemleri yapılır, gerektiğinde güncellenerek kazı bekçisine teslim edilir. Müze Müdürlüğü'nce düzenli kontrolleri yapılır. Müzeye veya kazı deposuna taşınması zorunlu olanlar için ilgili Koruma Bölge Kurulu'ndan izin alınır. İzin alınıncaya kadar taşınmaz ve parçalarının güvenliğinden kazı başkanı, kazı sezonu dışında ise kazı başkanı ile birlikte Müze Müdürlüğü sorumludur. 9. maddesi (v) bendi gereği; Yüzey araştırmasında tespit edilen envanterlik kültür varlıkları envanter listesi ve envanter fişi ile birlikte ilgili Müzeye teslim edilir. Bunların dışındaki buluntuların toplanmaması esastır. Ancak Bakanlık Yetkili Uzmanı/Temsilcisi'nin de görüşü alınarak bilimsel çalışmaları destekleyici nitelikteki etütlük veya amorf malzemelerden yeteri kadar örnek seçilerek, incelenmek üzere ilgili Müzeye getirilebilir. Bu örneklerin Müzeye teslimi sırasında Müze Müdürlüğü örneklerin miktarında sınırlamaya gidebilir.

Müzeye getirilen bu eserler ile ilgili araştırma ve incelemenin müzelerde gerçekleştirilmesi esastır. Üzerinde araştırma ekibi tarafından çalışma gerçekleştirilen ve Müze Müdürlüğünce Müzede alıkonulması uygun görülmeyen amorf örnekler, varsa Bakanlık Yetkili Uzmanı/Temsilcisi, yoksa Müze Müdürlüğünce görevlendirilen bir uzman denetiminde araştırma ekibi tarafından örneklerin toplandığı alana uygun bir şekilde geri bırakılır.

c) III. Derece Arkeolojik sit alanlarında yapılacak uygulamalara yönelik çalışmalar için Koruma Bölge Kurulu kararı ile talep edilen jeofizik/jeoradar çalışmaları Müze Müdürlüğü denetiminde, Genel Müdürlükten izin talep edilmeksizin yapılır.

d) 18. maddesi gereği; Tescilli tek yapı ölçeğinde korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerine yönelik olarak Koruma Bölge Kurulu Kararları uyarınca yapılması istenilen ve onaylanmış projelerin uygulama aşamalarında yapılması gerekli görülen; sondaj, temel kazısı, drenaj vb. çalışmalar Genel Müdürlükten izin talep edilmeksizin ilgili Müze Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilir.

***Bakanlık Makamının 14/01/2020 tarih ve E.39797 sayılı Onayı ile yürürlüğe girmiştir. İzin Belgesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.**

14. Tarihi bir yapıya sismik sensörler yerleştirilmesi, tarihi bir yapıdan numune alınması, tarihi bir yapıda her türlü inceleme etüd çalışması vb. şekilde gözlem, inceleme ve tahribatlı/tahribatsız yapı muayeneleri için gereken **İzin Belgesi, yapının bağlı bulunduğu Vakıflar Genel Müdürlüğü/Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı/Kültür ve Turizm Bakanlığı/TBMM/Cumhurbaşkanlığı vb. birimlerden edinilmelidir.**

15. Herhangi bir yapıdan karot alınması, x-ray schmitd çekici vb. ile tahribatsız yapı muayeneleri, röleve çalışması vb. şekilde gözlem, inceleme ve tahribatlı/tahribatsız yapı muayeneleri için gereken **İzin Belgesi, yapının sahibi olan kamu kurumu/özel kuruluştan edinilmelidir.**

16. Yol üst-yapısı incelemeleri, köprü, baraj vb. yapıda her türlü inceleme, etüd çalışması vb. şekilde gözlem, inceleme ve tahribatlı/tahribatsız yapı muayeneleri için gereken **İzin Belgesi, ilgili Belediye/Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü/Karayolları Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.**

17. 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek-10. maddesi uyarınca herhangi bir tedavi yöntemi veya araçlarının veyahut ruhsat veya izin alınmış olsa dahi ilaç ve terkiplerinin, tıbbi ve biyolojik ürünler, bitkisel ürünler, kozmetik ürünler ve hammaddeleri ile tıbbi cihazların bilimsel araştırma amacıyla insanlar üzerinde kullanılabilmesi için **Sağlık Bakanlığı veya bağlı kuruluşlarından izin alınmalıdır.** Bu kapsamda;

a) "İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik" gereğince, ilaç veya beşeri tıbbi ürünlerin klinik araştırmaları (Faz-1,2,3,4), biyoyararlanım/biyoeşdeğerlik çalışmaları, sağlık beyanlı ürünlerin klinik araştırmaları, gözlemsel ilaç çalışmaları ile kök hücre, organ doku nakli ve geleneksel tamamlayıcı tıp uygulamaları hariç olmak üzere tedavi yöntemlerinin klinik araştırmaları için gereken **İzin Belgesi Sağlık**

Bakanlığı, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Klinik Araştırmalar Daire Başkanlığı'ndan edinilmelidir.

b) "Kozmetik Ürün veya Hammaddelerinin Etkinlik ve Güvenlilik Çalışmaları ile Klinik Araştırmalar Hakkında Yönetmelik" gereğince, gönüllüler üzerinde yapılacak olan kozmetik ürün veya hammaddelerinin etkinlik çalışmaları, güvenlilik çalışmaları veya klinik araştırmalar için gereken **İzin Belgesi Sağlık Bakanlığı, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Kozmetik Ürünler Dairesi Başkanlığı'ndan edinilmelidir.**
c) "Tıbbi Cihaz Klinik Araştırmaları Yönetmeliği" gereğince, bir veya daha fazla merkezde, tıbbi cihaz yönetmelikleri kapsamına giren bir ürünün; güvenlik, etkinlik veya performansını değerlendirmek için gönüllüler veya gönüllülerden alınan numune üzerinde yürütülen sistematik araştırma veya çalışmalar için Tıbbi Cihaz Klinik Araştırmaları Yönetmeliğinin 5. Maddesinin h bendi uyarınca CE işareti almış ya da henüz almamış tasarım detayları belirlenmiş tıbbi cihaz yönetmeliklerine tabi bir tıbbi cihazın (yazılımlar dâhil) güvenlik, etkinlik veya performansını değerlendirmenin amaçlandığı çalışmalar için gereken **İzin Belgesi Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Tıbbi Cihaz Onaylanmış Kuruluş ve Klinik Araştırmalar Dairesi Başkanlığı'ndan edinilmelidir.** Ancak tasarım detayları belirlenmiş bir tıbbi cihazın (yazılımlar dâhil) var olmadığı, bir teşhis veya tedavinin parçası olarak ortaya konulan bir hipotezin doğrulanmasına yönelik olarak tasarlanan klinik çalışmalar için yalnızca Etik Kurul kararı alınması yeterlidir.
d) "Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamalarının Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik" gereğince, geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamaları alanına giren bir veya birden fazla ürünün ve/veya yöntemin/yöntemlerin klinik veya farmakolojik etkilerini ortaya çıkarmak ya da doğrulamak, advers olay veya reaksiyonlarını tanımlamak, güvenliliğini ve etkililiğini araştırmak amacıyla insanlar üzerinde yürütülen tüm araştırmalar (Geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarının klinik araştırmaları) için gereken **İzin Belgesi Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Geleneksel, Tamamlayıcı ve Fonksiyonel Tıp Uygulamaları Daire Başkanlığı'ndan edinilmelidir.**
e) 2018/10 sayılı Kök Hücre Çalışmaları Hakkında Genelge gereğince, insan üzerinde yapılacak olan insan doku, hücreleri ve bunlara dayalı ürünlerin kullanıldığı uygulamalar ile ilgili bilimsel çalışmalar* için gereken **İzin Belgesi Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.**

(*) *Kök hücre uygulamaları genel olarak standart tedaviler ve deneysel çalışmalar olmak üzere iki ana grupta sınıflandırılabilir. Deneysel çalışmalar ise klinik denemeler ve klinik araştırmalar olarak ikiye ayrılırlar. Bu çalışmalarla ilgili değerlendirmeler Sağlık Bakanlığı bünyesinde kurulan bilim kurulları tarafından yapılmaktadır. Bu bağlamda, klinik denemeler ve klinik araştırmalar deney mahiyetinde olduğu için hastalara hiçbir şekilde tedavi veya tedavi seçenekleri olarak sunulamaz. Bilgilendirme ve başvuru formlarında da tedavi veya tedavi seçeneği olarak belirtilemez. İnsan üzerinde deney yapılabilmesi için insan dışı deney ortamında veya hayvanlar üzerinde yapılan deneyler sonucunda ulaşılan bilimsel verilerin varılmak istenen hedefe ulaşmak açısından bunların insan üzerinde de yapılmasını gerekli kılması gerekmektedir. İnsan dışı deney ortamında veya hayvanlar üzerinde yeterli deney yapmadan ya da yapıldığını göstermeden veya literatürde inşa üzerinde yapılmış deney sonuçlarını göstermeden*

doku, hücre ve bunlara dayalı ürünlerin hastalara klinik uygulama seçeneği olarak sunulması suç teşkil etmektedir.

18. "Evcil Hayvan Genetik Kaynaklarının Korunması ve Sürdürülebilir Kullanımı Hakkında Yönetmelik"in

a) 3. maddesi gereği, "Evcil Hayvan Genetik Kaynakları", "Türkiye'de yetiştiriciliği yapılan evcil hayvan türlerine ait; ırk, tip, hat, ekotip ve toplulukları" ifade etmektedir.

b) 12. maddesi gereği, koruma altına alınan evcil hayvan genetik kaynaklarının yurt dışına çıkarılması ile yabancı kişi ve kuruluşların bu kaynaklar üzerinde yapacakları çalışmalar; mevzuata uygunluğa, Ulusal Komitenin tavsiyesine ve Bakanlığın iznine bağlı bulunmaktadır.

İzin Belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.

19. "Yerli Evcil Hayvan Genetik Kaynaklarının Kullanılması ve Yurt Dışına Çıkarılması Hakkında Yönetmelik"in,

a) 3. maddesi gereği, "Yerli Evcil Hayvan Genetik Kaynakları (YEHGK)", evcilleştirilmiş hayvan türlerine ait Türkiye'ye özgü veya özel niteliklere sahip ırk, tip, hat, ekotip ve topluluklarını; "Gen Bankası", embriyo, sperma, ovum, hücre, doku, DNA ve diğer hayvansal genetik materyallerin yapay yöntemlerle ve ağırlıklı olarak dondurularak koruma altına alındığı yeri, ifade etmektedir.

b) 4. maddesi gereği,
   - Bakanlığın izni olmadan, herhangi bir nedenle yurt dışına YEHGK çıkarılamaz.
   - Yabancı uyruklu tüzel kişiler, yurt içinde yürütecekleri araştırma faaliyetlerinde kullanacakları YEHGK için Genel Müdürlükten izin almak zorundadır.
   - Türk araştırmacılar, yurt dışında yapacakları araştırma faaliyetlerinde kullanacakları YEHGK için Genel Müdürlükten izin almak zorundadır.
   - Canlı YEHGK'nın yurt dışına çıkış başvuruları doğrudan il müdürlüğüne yapılır.
   - Türk araştırmacılar, gen bankasındaki materyali kullanarak yurt içinde yürütecekleri araştırma faaliyetleri için Genel Müdürlükten izin almak zorundadır.
   - Tescil edilmemiş olan YEHGK araştırma amacı dışında yurt dışına çıkarılamaz.
   - Tescili yapılmış olmasına rağmen hakkında yeterli bilgi bulunmayan YEHGK yurt dışına çıkarılamaz. Yurt dışına çıkarılamayacak YEHGK listesi Ulusal Komite tarafından belirlenir.
   - Nesli tehlike ve tehdit altında olan YEHGK ticari amaçla yurt dışına çıkarılamaz.

İzin belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.

20. İhbarı mecburi hastalıklar ile ilgili çalışmalar (*) için gereken **İzin Belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ilgili birimlerinden edinilmelidir.**

(*) İhbarı mecburi hastalıklar ile ilişkili olarak önceden izole edilmiş suşlar üzerine yapılması planlanan çalışmalarda, ihbarın yapılmış olduğunun

belgelenmesi ve proje başvurusuna eklenmesi gerekmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı, Gıda ve Kontrol Müdürlüğü'nden çalışma izni olan laboratuvarların bu izni almasına gerek yoktur ancak, Gıda ve Kontrol Müdürlüğü'nden alınmış olan laboratuvar çalışma izni mutlaka proje önerisine eklenmelidir.

21. "Av ve Yaban Hayvanlarının ve Yaşam Alanlarının Korunması, Zararlılarıyla Mücadele Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik"in

a) 3. maddesi gereği, "yaban hayvanı", "suda yaşayan memeliler hariç, Bakanlıkça belirlenen bütün memeli, kuş ve sürüngenleri" ifade etmektedir.
b) 10. maddesi gereği, doğadan av ve yaban hayvanlarının yakalanması ve yumurtalarının toplanması yasaktır. Doğadan yakalama ve toplama çalışmalarında, Genel Müdürlük onayı ile izin verilebilir.
c) 31. maddesi gereği, doğadan toplanan veya yakalanan, üretilen, barındırılan türlerin doğaya yerleştirilmesi, yeniden yerleştirilmesi ve stok artırmak amacıyla bireylerin doğaya bırakılması faaliyetleriyle ilgili her türlü iş ve işlemler ile gerekli izinler Genel Müdürlüğün yetki ve sorumluluğundadır.
d) 40. maddesi gereği, av ve yaban hayvanı türleri ile yaşam ortamlarının korunması ve sürdürülebilir yönetimi ile ilgili her türlü bilimsel araştırma Genel Müdürlükten izin alınarak yapılır.
e) 42. maddesi gereği, av ve yaban hayvanlarının halkalama ve markalama çalışmaları için gerekli izinler Genel Müdürlük tarafından verilmektedir.

İzin belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.

22. "Su Ürünleri Yönetmeliği"nin

a) 3. maddesi gereği, "Su Ürünleri", "denizler, iç sular ve suni olarak yapılmış havuz, baraj, gölet, dalyan ve çiftlik gibi tesislerde tabii veya suni olarak istihsal edilen, yetiştirilen su bitkileri, balıklar, süngerler, yumuşakçalar, kabuklular, memeliler, sürüngenler gibi canlılarla bunlardan imal edilen ürünleri" ifade etmektedir.
b) 3. maddesi gereği, "İstihsal Yerleri", "su ürünlerinin yetiştirildiği ve doğal olarak ürediği, avlanma, üretim, yetiştirme ve istihsal yapılmak üzere, içinde veya üzerinde herhangi bir istihsal vasıtasının veya tesisinin kurulabildiği, kullanılabildiği su sahalarını" ifade etmektedir.
c) 6. maddesi gereği, deniz ve içsularda avcılıkla ilgili her türlü sportif faaliyetler Bakanlığın iznine tabidir.
d) 9. maddesi gereği, elektrik cereyanı, elektroşok veya hava basıncı ile su ürünleri avlanması Bakanlık iznine bağlıdır.
e) 16. maddesi gereği, Hazinenin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan bütün istihsal yerlerinde su ürünleri yönünden yapılacak her türlü bilimsel ve teknik etüt ve araştırmalar ile, bu alanlarda yapılacak her nevi üretim ve ıslah çalışmaları, su ürünlerinin korunması bakımından önceden Bakanlığın iznine tabi bulunmaktadır.
f) 16. maddesi gereği, bilimsel ve teknik etüt ve araştırmalar yapmak veya istihsalinde bulunmak maksadıyla dip trolü, elektrik cereyanı ve elektroşok gibi vasıta ve usulleri kullanacak olanlar önceden Bakanlığın iznini almak zorundadırlar.
g) 16. maddesi gereği, su ürünleri üretiminin ülke çapında kontrolünün sağlanabilmesi için; bunlara ait damızlık, yumurta, larva, yavru ve anaçlar ile sulardaki bitkilerin satışı, nakli, istihsal yerlerinde avlanması, toplanması ve

her türlü tesislerde kullanılması, sulara bırakılması Bakanlığın iznine bağlıdır.

h) 17. maddesi gereği, deniz kaplumbağası üreme alanı olarak tespit edilen yerlerde kum ve çakıl çıkarılması yasaktır.
i) 17. maddesi gereği, koordinatları Kültür Bakanlığınca tespit ve Resmi Gazete'de ilan edilen bölgelerde, sünger hariç, dalış yapılarak su ürünleri avcılığı yasaktır.
j) 17. maddesi gereği, Bakanlıkça belirlenen akarsuların denize karıştıkları yerler merkez olmak üzere denize doğru 500 metre yarıçaplı sahalarda her türlü su ürünleri avcılığı yasaktır.
k) 17. maddesi gereği, kabuklu ve yumuşakçaların atık sularda ve atık suların alıcı sulara karıştığı yer merkez olmak üzere, 500 metre yarıçaplı sahalarda avlanmaları yasaktır.

İzin Belgesi, her türlü bilimsel araştırma, ıslah ve üretim için Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nden; su ürünleri avcılığı için Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.

23. "Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik" in 7. maddesi gereği,

a) Yurt içinde yapılacak GDO ile ilgili araştırma ve geliştirme çalışmaları için başvuru şartı aranmaz. Ancak araştırma ve geliştirme amaçlı yapılacak faaliyetin konusu ve sonucu hakkında Bakanlığa bilgi verilmesi zorunludur.
b) Araştırma, geliştirme ve eğitim amaçlı ithal edilecek GDO ve ürünleri için Bakanlıktan izin alınır.

- TAGEM izin işlemlerini on beş gün içinde tamamlar ve ithalat işlemlerinin tamamlanması için izin belgesini gümrük idaresine sunulmak üzere ilgilisine verir. İthalat işlemleri, alınan izinde belirtilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilir.
- İthal edilecek materyalin miktarı TAGEM tarafından belirlenir.
- İthalatına izin verilen GDO ve ürünleriyle ilgili yurt içinde yürütülen araştırma ve geliştirme faaliyetinin tamamlanmasını takip eden üç ay içinde sonuçtan Bakanlığa bilgi verilir.

İzin belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.

24. "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği"nin

a) 4. maddesi gereği, "Sulak Alan", " Tabii veya suni, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gelgit hareketlerinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan, başta su kuşları olmak üzere canlıların yaşama ortamı olarak önem taşıyan bütün sular, bataklık, sazlık ve turbiyeler ile bu alanların kıyı kenar çizgisinden itibaren kara tarafına doğru ekolojik açıdan sulak alan kalan yerleri" ifade etmektedir.
b) 4 (l). maddesi gereği, "Koruma Bölgeleri", "Habitatların ve türlerin korunma önemine göre belirlenmiş olan mutlak koruma bölgesi, hassas koruma bölgesi, tampon bölge, kontrollü kullanım bölgesi ve sürdürülebilir kullanım bölgesinin kapsadığı alanı"

• "Mutlak Koruma Bölgesi", "Koruma bölgeleri içerisinde yer alan, su kuşlarının yoğun ve toplu olarak kuluçka yaptığı, konakladığı veya kışladığı

alanlar; nadir ve nesli tehlikedeki kuş türlerinin önemli üreme bölgeleri, uluslararası ölçütlere göre tehlike sınırı en az hassas düzeyinde olan türlerin bağımlı oldukları habitatlar ile nesli tehlikede ve dar yayılışlı olup korunması gerekli doğal bitki türlerinin bulunduğu bölgeleri,"

• "Hassas koruma bölgesi", "Varsa mutlak koruma bölgesini korumak maksadı ile yoksa sulak alan ekosisteminin mevcut karakterini korumak maksadı ile belirlenen kendi kendine onarım potansiyeli olan, açık su yüzeyleri, lagünler, nehir ağızları, tuzlalar, geçici ve sürekli tatlı ve tuzlu su bataklıkları, sulak çayırlar, sazlıklar ve turbalıklar ile bu ekosistemleri ekolojik olarak destekleyen kumul, kumsal, çalılık, ağaçlık, subasar orman gibi habitatların bozulmadan korunması gereken bölgeleri",

• "Tampon bölge", "Sulak alan havzasının coğrafi durumu, topoğrafik özellikleri ve arazinin mevcut kullanım durumuna göre; sulak alan ekosistemini korumak maksadı ile tanımlanan ve sulak alanın su toplama sınırını geçmeyen veya topoğrafik, coğrafik olarak bir sınır değeri bulunmayan düz alanlarda ise varsa sürdürülebilir kullanım bölgesi, yoksa hassas koruma bölgesi sınırından itibaren en az 2500 metre mesafeden geçen bölgeyi",

• "Kontrollü kullanım bölgesi", "Koruma bölgeleri belirlenmeden önce kurulmuş veya sulak alanın bölgelemesi sırasında belirlenmiş, yerleşim ve kentsel gelişim için zorunlu olan, insan faaliyetlerinin yoğun olduğu ve bu faaliyetlerin sulak alan ekosistemine olumsuz etkilerinin asgariye indirilmesi için gerekli tedbirlerin alındığı bölgeleri",

• "Sürdürülebilir kullanım bölgesi", "Doğal veya yarı doğal olmak üzere, açık su yüzeyleri, lagünler, nehir ağızları, tuzlalar, geçici ve sürekli tatlı ve tuzlu su bataklıkları, sulak çayırlar, sazlıklar ve turbalıklar ile bu ekosistemleri ekolojik olarak destekleyen kumul, kumsal, çalılık, ağaçlık, subasar orman gibi habitatlarda insanların balıkçılık, sazcılık, turba çıkarımı, ormancılık, toplayıcılık, tarım ve hayvancılık gibi ekonomik faaliyetlerinin geleneksel olarak sürdürülmesine izin verilen bölgeyi" ifade etmektedir.

c) 8. maddesi gereği, sulak alanların ekolojik karakterini ve fonksiyonlarını olumsuz yönde etkileyecek ölçüde yerüstü ve yeraltı suyu alınamamakta, sistemi besleyen akarsular ile diğer yüzey suların yönleri izinsiz değiştirilememekte veya sistemde su depolanamamaktadır. Sulak alanlardaki su rejimini etkileyebilecek her türlü faaliyet için planlama aşamasında ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünün, Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanlar ve diğer sulak alanlarda ise Bölge Müdürlüğünün uygun görüşü alınmak zorundadır.
d) 9. maddesi gereği, ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında Genel Müdürlüğün, mahalli öneme haiz sulak alanlarda ise Bölge Müdürlüğünün uygun görüşü alınmadan kum ve çakıl alınamamakta ve kumulların doğal yapıları bozulamamaktadır.
e) 12. maddesi gereği; Yönetmelik kapsamına giren alanlarda Bakanlığın uygun görüşü alınmadan; nadir, endemik, nesli tehlikede veya tehlikeye düşebilecek doğal bitki türleri kesilememekte ve sökülememekte, yabani hayvanlar, yumurtaları ve yavruları toplanamamakta, yuvaları bozulamamaktadır. Ayrıca, yerli ve yabancı araştırmacıların koruma bölgeleri içerisinde yapacağı her türlü inceleme ve araştırmalar Bakanlığın iznine tabidir.

İzin Belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.

25. "Çevre Kanunu"nun
a) 20. maddesi gereği; Özel Çevre Koruma Bölgeleri için tespit edilen koruma ve kullanma esaslarına aykırı davranılamaz.
b) Özel Çevre Koruma Bölgeleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.
c) Bu bölgelerin listesine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü internet sayfasından erişilebilir.

İzin Belgesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.

26. Çevre Kanunu ve Biyoçeşitlilik Sözleşmesi gereği, tüm Türkiye kapsamında, doğadan her türlü biyolojik materyalin (bitki, hayvan, mikroorganizma vb.) veya biyolojik materyal içeren numunelerin toplanması için gereken **İzin Belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.**

27. Çevre Kanunu ve Biyoçeşitlilik Sözleşmesi gereği, herhangi bir genetik materyalin veya verinin herhangi bir nedenle (bilimsel araştırma, analiz vb.) yurtdışına gönderilmesi için gereken **İzin Belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nden;**

Bitki Genetik Kaynaklarının Toplanması Muhafazası ve Kullanılması Hakkındaki Yönetmelik gereği, bitki genetik kaynaklarının yurt dışı dağıtımı için gereken **İzin Belgesi ise, Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.**

28. Tüm Türkiye kapsamında, doğadan bilimsel araştırma amacıyla her türlü toprak numunesinin toplanması için gereken **İzin Belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.**

29. "Bitki Genetik Kaynaklarının Toplanması Muhafazası ve Kullanılması Hakkında Yönetmelik"in
a) 4. maddesi gereği, "Bitki Genetik Kaynakları", "yerel çeşitler ve/veya köy populasyonlarını, tabiatta mevcut yabani türleri ve geçiş formlarının özel amaçlar için geliştirilmiş çeşitleri, bazı önemli karakterlere sahip ıslah materyalini" ifade etmektedir.
b) 5. maddesi gereği, Bakanlığın izni olmadan bitki genetik kaynakları materyali toplanamamakta ve yurtdışına çıkarılamamaktadır.

İzin Belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.

"Bitki Genetik Kaynakları"nı toplamak için; TAGEM'den alınacak izin yeterli değildir. Çevre Kanunu ve Biyoçeşitlilik Sözleşmesi gereği; Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nden de ayrıca izin belgesi edinilmelidir.

“Bitki Genetik Kaynakları”nı toplamak için; Orman, Milli Park, Sulak Alan, Koruma Bölgesi vb. alanlara girilmesi durumunda bu alanlar için gereken izin belgesi/leri ayrıca edinilmelidir.

30. “Doğal Çiçek Soğanlarının Üretimi, Doğadan Toplanması ve İhracatına İlişkin Yönetmelik”in 7. maddesi gereği,

a) Türkiye’de endemik olan, nesilleri tehlike altında bulunan ve doğadan toplamak suretiyle ihraç edilmesi yasak olan çiçek soğanları,
b) Doğadan toplanması, üretimi, hasadı ve ihracatı kotaya tabi olan çiçek soğanları,

için bilimsel araştırma amacıyla doğadan araştırma materyali toplanması Bakanlığın iznine tabidir.

İzin Belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü’nden edinilmelidir.

“Bitki Genetik Kaynakları”nı toplamak için; BÜGEM’den alınacak izin yeterli değildir. Çevre Kanunu ve Biyoçeşitlilik Sözleşmesi gereği; Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü’nden de ayrıca izin belgesi edinilmelidir.

“Bitki Genetik Kaynakları”nı toplamak için; Orman, Milli Park, Sulak Alan, Koruma Bölgesi vb. alanlara girilmesi durumunda bu alanlar için gereken izin belgesi/leri ayrıca edinilmelidir.

31. Kenevir Yetiştiriciliği ve Kontrolü Hakkında Yönetmelik’in 7. maddesi gereği, Üniversiteler, Bakanlık araştırma enstitüleri ile araştırma izni bulunan kuruluşlardan, bilimsel araştırmalar için ana veya tali bitki olarak kenevir yetiştiriciliği yapmak isteyenler, birinci fıkrada belirtilen tarihlere bağlı kalmaksızın, yetiştiricilik yapacakları ilin en büyük mülki idare amirliğine başvurmaları gerekmektedir.

İzin Belgesi, araştırmanın yapılacağı ilin en büyük mülki idare amirliğinden edinilmelidir.

32. Haşhaşın Ekimi, Kontrolu, Toplanması, Değerlendirilmesi, İmhası, Satın alınması, Satılması, İhracı ve İthali Hakkında Yönetmelik’in 3. maddesi gereği, Kamu kurum ve kuruluşları bilimsel araştırmalar için Ofisten izin belgesi almak ve araştırma sonucunu Ofise bildirmekle yükümlüdürler.

İzin Belgesi, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü’nden (TMO) edinilmelidir.

33. “Milli Parklar Yönetmeliği”nin

a) 2. maddesi gereği, Yönetmelik, Milli Parkların, Tabiat Parklarının, Tabiat Anıtlarının, Tabiatı Koruma Sahalarının ve Orman İçi Dinlenme Yerlerinin ayrılması, planlanması, geliştirilmesi, korunması, yönetilmesi ve tanıtılmasına ilişkin iş ve işlemleri kapsamaktadır.
b) 5. maddesi gereği, tabii denge ve manzara bütünlüğünü bozacak ve tabii çevrenin bakir karakteri ile bağdaşmayacak hiçbir faaliyete izin verilmemektedir.

c) 21. maddesi gereği, milli park ve tabiat parklarında, planlarına uygun olması şartıyla kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak her türlü plan, proje ve yatırımlara Bakanlıkça izin verilmektedir.

İzin Belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.

34. "Orman Kanunu"nun 14. ve 15. maddeleri gereği, devlet ormanlarında;
a) fidanları, ağaçları ve parçalarını kesmek, sökmek, yaralamak vb.,
b) her çeşit orman örtüsü, bitki ve orman tohumlarını toplamak,
c) sulak bölgelerde avlanmak,
d) toprak, kum ve çakıl çıkarmak
vb. faaliyetler orman idaresinin iznine bağlıdır.

İzin Belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü'nden (OGM) edinilmelidir.

Orman alanlarından, "Bitki Genetik Kaynakları"nı toplamak için; OGM'den alınacak izin yeterli değildir. "Bitki Genetik Kaynaklarının Toplanması Muhafazası ve Kullanılması Hakkında Yönetmelik" gereği; Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nden de (TAGEM) ayrıca izin belgesi edinilmelidir.

Orman alanlarından, "Bitki Genetik Kaynakları"nı toplamak için; OGM'den alınacak izin yeterli değildir. Çevre Kanunu ve Biyoçeşitlilik Sözleşmesi gereği; Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nden de ayrıca izin belgesi edinilmelidir.

35. Mağaralarda yapılacak çalışmalar için gereken **İzin Belgesi, MTA Genel Müdürlüğü Karst ve Mağaralar Araştırma Birimi'nden ve Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir. Tescilli mağaralar için ayrıca Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nden; tescilli olmayanlar için ise ayrıca Kaymakamlık veya Valilikten izin belgesi edinilmelidir.**

36. Jeoteknik inceleme, arkeolojik arama, stratigrafi belirleme, sismolojik ölçümler, soğuk/sıcak su aramaları kapsamında sondaj çalışmaları yapmak ve kuyulardan su örneği almak; fay çalışmaları kapsamında hendek açmak ve havza etüdü kapsamında drenaj açmak için izin belgesi alınması gerekmektedir.

İzin Belgesi, su sondajı yapmak ve kuyu suyu örneği almak için DSİ/ilgili valiliklerden; arkeolojik kazı/sondaj, ölçüm ve arama çalışmaları için ilgili İl Kültür Müdürlüklerinden, sismolojik ölçümler ve deprem istasyonlarının kurulması için AFAD Deprem Dairesi'nden, kazı ve hendek açma çalışmaları için kazı alanına bağlı olarak yerel idari kurumlardan (Kaymakamlık/ Valilik) edinilmelidir.

37. Maden ocaklarından ve ruhsatlı maden sahalarından numune temini, bu sahalarda yapılacak çalışmalar için gereken **İzin Belgesi, ilgili kamu kurumu (MTA ve/veya Eti Maden İşletmeleri)/ ruhsat sahipleri/özel kuruluştan edinilmelidir.**

38. Jeotermal sahalardan numune temini için gereken **İzin Belgesi, saha sahibi kamu kurumu/özel kuruluştan edinilmelidir.**

39. Kamu kurumlarına veya özel sektöre ait yüzeysel su kaynakları, arıtma tesisleri (sıvı, katı atıklar ve gaz emisyonları için), deponi alanları, fabrikalar vb. yerlerde izleme çalışmaları, numune alımları, teknik incelemeler, proses değerlendirmeleri vb. için gereken **İzin Belgesi, ilgili belediye vb. kamu kurumu/özel kuruluştan edinilmelidir.**

40. Meteoroloji istasyonu kurmak ve ölçüm yapmak için Meteoroloji Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 27. maddesi gereği **Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nden izin alınmalıdır.**

Dış ortam atmosferik ölçümler/örneklemeler için; örnekleme yapılacak nokta kamusal alanda ise örnekleme noktasının bulunduğu il/ilçe belediyesi veya kaymakamlıktan, özel mülkiyet içerisinde ise **mülk sahibinden izin alınmalıdır.** İç ortam atmosferik ölçümler/örneklemeler için gerekli **İzin Belgesi ise ölçümün yapılacağı ilgili kamu kurumu/özel kuruluştan/mülk sahibinden edinilmelidir.**

41. Sınıraşan sularda yapılacak çalışmalar için gereken **İzin Belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı/Dışişleri Bakanlığı'ndan edinilmelidir.**

42. Yüzey suları ve yeraltı suları kalitesi ile ilgili konularda yapılacak çalışmalar için gereken **İzin Belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.**

43. Yeraltı suları ve yüzeyden su çekimi (kuyu vb.) ile ilgili konularda yapılacak çalışmalar için gereken **İzin Belgesi, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir.**

44. Deniz ve kıyı koruma alanlarında gerçekleştirilecek çalışmalar için gereken **İzin belgesi, Tarım ve Orman Bakanlığı/Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan edinilmelidir.**

45. Kıyı ve açık denizde şamandra ve platform kurma çalışmaları için gereken **İzin Belgesi, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'ndan edinilmelidir.**

46. Maket uçak/helikopter veya insansız hava aracı ile yapılacak uçuşlar (*) için gereken izin belgesi, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nden edinilmelidir. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nde(n) alınan izinde/yapılan görüşmede uçuş yapılacak ve veri toplanacak bölgenin Harita Genel Komutanlığı'nın izin alanına girdiği belirtiliyorsa Harita Genel Komutanlığı'ndan da mutlaka izin alınması gerekmektedir.

İzin Belgesi, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nden veya Harita Genel Komutanlığı'ndan edinilmelidir.

(*)*05/07/2019'da güncellenen "İnsansız Hava Aracı Sistemleri Talimatı" gereğince alınacak izinler için yapılacak başvurular proje yürürlüğe girdikten ve İnsansız Hava Aracı uçuş planlamasının tüm detayları (sahaya ilişkin koordinat, kalkış ağırlığı, uçuş tarihi, saatler, irtifa vb.) belli olduktan sonra*

gerçekleştirilmelidir. İnsansız Hava Aracı kayıt işlemlerinin gerçekleşmesinin ardından ve yapılacak uçuştan önce alınacak olan bu izin bilgisi projenin izlendiği Araştırma Destek Grubuna bilgi amaçlı iletilir. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü dışında bir Kurum/Kuruluştan (Valilikler, Harita Genel Müdürlüğü vb.) izin alınması gereken durumlarda da aynı şartlar geçerlidir.

47. "702 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" gereği, 2/7/2018 tarihli ve 702 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) kapsamındaki faaliyetlerin yürütülmesi için, Nükleer Düzenleme Kurumundan (NDK) yetki alınması gerekmektedir. Bu KHK kapsamındaki bir faaliyeti yürütmek isteyen gerçek veya tüzel kişiler, faaliyet için gerekli yetkiyi (lisans, izin, onay veya yetki belgesi) almak üzere NDK'ya başvurmakla yükümlüdür. Ancak, NDK yetkilendirme gerektirmeyen faaliyetleri belirleyerek bunlar için bildirim yükümlülüğü getirebilir. (702 sayılı KHK – Madde-4)

NDK'dan yetki belgesi veya onay alınması gereken hususlar ile izin ve/veya lisans alınması gereken faaliyetler 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile belirlenmiştir. (702 sayılı KHK-Madde 4 fıkra 2)

Bu çerçevede;
1- Aşağıdakiler için NDK'dan yetki belgesi veya onay alınması gerekir.
a) Nükleer tesisler, radyasyon tesisleri veya radyoaktif atık tesislerinin kurulacağı saha.
b) Radyasyon tesisleri veya Kurum tarafından belirlenen radyasyon uygulamalarının yürütüldüğü mekânların tasarımı.
c) Radyoaktif maddelerin serbestleştirilmesi ve salımı.
ç) Kurum tarafından belirlenen ekipmanın imalatı ve imalatçıları.
d) Nükleer denetim kuruluşları.
e) Radyoaktif madde taşıması yapan kuruluşlar.
f) Kurum tarafından belirlenen; radyasyondan korunmaya yönelik hizmet verecek kuruluş, laboratuvar, faaliyet, sistem veya yöntem.
g) Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki faaliyetlerde Kurum tarafından belirlenen görevlerde çalışacak personel.
ğ) Radyoaktif maddelere ilişkin Kurum tarafından belirlenen diğer hususlar.

2- Aşağıdaki faaliyetler için NDK'dan izin alınması gerekir.
a) Nükleer tesis kurulması öngörülen sahanın hazırlanması, tesis için tedarike başlanması, tesisin inşası öncesi sınırlı çalışma yapılması, tesisin inşa edilmesi, işletmeye alınması, işletmeden çıkarılması, yeniden işletmeye geçilmesi ile tesiste güvenlik ve emniyeti ilgilendiren değişiklikler yapılması.
b) Radyoaktif atık tesisi kurulması öngörülen sahanın hazırlanması, tesis için tedarike başlanması, tesisin inşa edilmesi, işletmeden çıkarılması, kapatılması ile tesiste güvenlik ve emniyeti ilgilendiren değişiklikler yapılması.
c) Radyasyon tesisinin işletmeye alınması, işletmeden çıkarılması ile tesiste güvenlik ve emniyeti ilgilendiren değişiklikler yapılması.

ç) Nükleer silahların yayılmasının önlenmesi amacıyla kontrole tabi her türlü madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen veya ilgili teknolojinin ihraç edilmesi.
d) Radyoaktif maddelerin ihraç veya ithal edilmesi, taşınması, transit geçirilmesi.

3- Aşağıda belirtilen faaliyetler için NDK'dan lisans alınması gerekir.
a) Nükleer tesis, radyasyon tesisi veya radyoaktif atık tesisi işletmek.
b) Radyasyon kaynaklarının kullanılması, bulundurulması, ithalatı, ihracatı, ticareti gibi faaliyetleri yürütmek.
(4 sayılı CBK- Madde 787)

702 sayılı KHK kapsamındaki yetkiler; yürütülen faaliyete bağlı olarak alınacak yetkinin türüne göre (yetki belgesi, onay, izin, lisans) Nükleer Düzenleme Kurumu'nun ilgili hizmet birimlerinden edinilmelidir.